

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 3 päivänä toukokuuta 2006,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä seuraavia yrityksiä vastaan: Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Chemicals Holding AB, EKA Chemicals AB, Degussa AG, Edison SpA, FMC Corporation, FMC Foret S.A., Kemira OYJ, L'Air Liquide SA, Chemoxal SA, Snia SpA, Caffaro Srl, Solvay SA/NV, Solvay Solexis SpA, Total SA, Elf Aquitaine SA ja Arkema SA

Asia N:o COMP/F/C.38.620 — Vetyperoksidi ja perboraatti

(tiedoksiannettu numerolla K(2006) 1766)

(Ainoastaan englannin-, ranskan- ja saksankieliset tekstit ovat todistusvoimaisia)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/903/EY)

1. YHTEENVETO RIKKOMISESTA**1.1. Vastaanottajat**

(1) Tämä päätös on osoitettu seuraaville yrityksille:

- Akzo Nobel NV ("Akzo")
- Akzo Nobel Chemicals Holding AB ("ANCH")
- EKA Chemicals AB ("EKA")
- Degussa AG ("Degussa")
- Edison SpA ("Edison")
- FMC Corporation ("FMC")
- FMC Foret S.A. ("Foret")
- Kemira OYJ ("Kemira")
- L'Air Liquide SA ("Air Liquide")
- Chemoxal SA ("Chemoxal")
- Snia SpA ("Snia")
- Caffaro Srl ("Caffaro")
- Solvay SA/NV ("Solvay")
- Solvay Solexis SpA ("Solexis")
- Total SA ("Total")
- Elf Aquitaine SA ("Elf Aquitaine")
- Arkema SA ("Atofina").

(2) Yritykset, joille päätös on osoitettu, ovat osallistuneet Euroopan yhteisön perustamissopimuksen (jäljempänä "perustamissopimus") 81 artiklan ja Euroopan

talousalueesta tehdyn sopimuksen (jäljempänä "ETA-sopimus") 53 artiklan jatkuvaan ja yhtenäiseen rikkomiseen koko Euroopan talousalueella vetyperoksidin ja sen jatkojalostustuotteen natriumperboraatin osalta. Päätös koskee 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana tehtyjä rikkomisia. Rikkominen koski lähinnä kilpailijoiden vaihtamia liiketoiminnan kannalta merkityksellisiä ja luottamuksellisia markkina- ja/tai yritystietoja, tuotannon rajoittamista tai valvontaa sekä potentiaalista ja tosiasiallista tuotantokapasiteettia, markkinaosuuksien ja asiakkaiden jakamista, tavoitehintojen asettamista ja seurantaa.

1.2. Vetyperoksidin ja perboraatin tuotanto

(3) Vetyperoksidi on voimakas oksidoiva aine, jolla on useita teollisia käyttösovelluksia. Vetyperoksidi on kirkas väritön neste, jota on saatavana kaupallisiin tarkoituksiin pääasiassa 30–70 prosenttisena vesiliuoksena. Lopputuotteena vetyperoksidia käytetään valkaisuaineena massa- ja paperiteollisuudessa sekä tekstiiliteollisuudessa, desinfiointiaineena ja erilaisissa ympäristösovelluksissa kuten jätevedenkäsittelyssä. Vetyperoksidia käytetään myös raaka-aineena myöhemmän tuotantovaiheen peroksigeenituotteiden, kuten per-happojen suolojen (mm. natriumperboraatti) ja peretikahappojen valmistuksessa.

(4) Natriumperboraattia käytetään natriumperkarbonaatin tavoin pääasiassa synteettisten pesuaineiden ja pesujauheiden tehoaineena. Menettelyssä tutkittiin sekä natriumperboraattia että natriumperkarbonaattia, mutta väitetiedoksiintoon saatujen vastausten ja suullisessa kuulemisessa esitettyjen seikkojen perusteella rikkomisen ei voitu osoittaa koskevan natriumperkarbonaattia. Näin ollen tämä päätös ei koske natriumperkarbonaattiin vaan ainoastaan vetyperoksidiin ja natriumperboraattiin liittyvää sääntöjenvastaista toimintaa, vaikka väitetiedoksiintoon sisältyi myös natriumperkarbonaatti.

1.3. Tarjonta

- (5) Vetyperoksidi: Euroopan talousalueella toimi rikkomisajan kohtana kuusi päätarjoajaa. Suurin markkinaosuus oli Solvaylla [20–30] prosenttia, toiseksi suurin EKA:lla. Muita merkittäviä tarjoajia olivat Atofina, Kemira, Degussa ja Foret. Air Liquide myi vetyperoksidia kesäkuuhun 1998 asti ja Ausimont toukokuuhun 2002 asti. Alalla toimi myös muutama jälleenmyyjä, jotka toivat vetyperoksidia Itä-Euroopasta ja Euroopan ulkopuolelta. Markkinoille ei ole viime vuosina tullut uusia yrityksiä.
- (6) Natriumperboraatti: Seuraavat yritykset toimivat Euroopan talousalueella koko sen ajan tai osan siitä ajasta, kun sääntöjenvastaista toimintaa tapahtui: Degussa, Foret, Solvay, Caffaro (keskeytti tuotannon vuonna 1999), Atofina (lopetti tuotannon vuonna 1999), Air Liquide (lopetti vuonna 1994) ja Ausimont.

1.4. Kysyntä

- (7) Vetyperoksidi pääasiallisia ostajia oli Euroopan talousalueella sääntöjenvastaisen toiminnan aikana suhteellisen vähän (kuudesta kahdeksaan) ja ne olivat lähinnä massa- ja paperiteollisuuden yrityksiä, jotka neuvottelivat Euroopan talousalueen laajuisista sopimuksista ja hinnoista.
- (8) Suurimmat asiakkaat (kuten Pohjoismaiden ja Saksan massa- ja paperiteollisuuden yritykset) neuvottelivat sopimuksia, joissa hinta määritettiin samaksi koko Euroopan talousalueella toimittajasta riippumatta. Kuljetuskustannuksista vastasi tarjoaja, jonka edun mukaista saattoi olla hankkia vetyperoksidia asiakasyritysten läheisyydessä sijaitsevilta toimittajilta.
- (9) Per-happojen suojojen osalta suuria monikansallisia ostajajyrityksiä oli ainoastaan muutamia. Per-happojen suojojen ostoista Euroopan talousalueella 75–80 prosenttia keskittyi muutama yritykseen. Kukin niistä oli keskittänyt osto-toimet Euroopan talousalueella siten, että ostoista neuvoteltiin kahdesti vuodessa. Ne ostivat per-happojen suojoja tavallisesti useammalta kuin yhdeltä tarjoajalta, jotta edes jonkin asteinen kilpailupaine säilyisi.

1.5. Maantieteellinen ulottuvuus

- (10) Rikkomista tapahtui Euroopan talousalueella kaikkialla, missä tutkinnan alaisille tuotteille oli kysyntää.

1.6. Kartellin toiminta

- (11) Päätös koskee 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välistä rikkomista.
- (12) Salaiset menettelytavat voidaan luokitella seuraavasti: markkinoita koskevien tietojen vaihto (mukaan lukien hinnat ja myynnin määrät), markkinaosuuksien jakaminen, tuotannon ja hankintalähteiden rajoittaminen ja valvonta sekä vetyperoksidin ja natriumperboraatin hinnoista sopiminen. Näitä kahta tuotetta koskevaa kilpailuvastaista yhteistyötä voidaan pitää toisiinsa liittyvänä ja se on osa

yksittäistä järjestelyä, joka muodostaa yhden rikkomisen, vaikka kilpailunvastainen toiminta vetyperoksidin ja natriumperboraatin osalta erikseenkin kuuluisi perustamis-sopimuksen 81 artiklan 1 kohdan mukaisen kiellon soveltamisalaan.

1.7. Menettely

- (13) Joulukuussa 2002 Degussa ilmoitti komissiolle vetyperoksidi- ja natriumperboraattialalla toimivastakartellista. Samalla yritys ilmaisi halunsa toimia yhteistyössä komission kanssa sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevista asioista vuonna 2002 annetun komission tiedonannon (jäljempänä 'sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annettu tiedonanto')⁽¹⁾ mukaisesti. Degussa toimitti komissiolle todisteita, joiden perusteella voitiin toteuttaa maaliskuussa 2003 tarkastukset kolmen yrityksen toimitiloissa (muita yrityksiä koskeva tutkinta aloitettiin esittämällä tietopyyntö).
- (14) Tarkastusten päätyttyä viisi muuta yritystä toimitti sakkojen lieventämistä koskevan hakemuksen. Kolmen sakkoja lievennettiin sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 ja 26 kohdan mukaisesti. Seuraavien yritysten sakkoja lievennettiin; EKA, Atofina ja Solvay. Yritysten Kemira ja Solexis hakemukset hylättiin.

2. SAKOT

2.1. Perusmäärä

- (15) Sakon perusmäärä määritellään rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella.

2.1.1. Vakavuus

- (16) Arvioidessaan rikkomisen vakavuutta komissio ottaa huomioon rikkomisen luonteen, sen todellisen vaikutuksen markkinoihin, jos se on määritettävissä, ja merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden koon.
- (17) Komissio ottaa huomioon rikkomisen luonteen ja sen, että rikkomisella on täytynyt olla vaikutuksia. Niin ikään komissio ottaa huomioon, että rikkominen kattoi koko Euroopan talousalueen, jossa vetyperoksidin ja natriumperboraatin markkinoiden kokonaisarvo oli 470 miljoonaa euroa vuonna 1999 eli viimeisenä kokonaisena vuonna, jolloin sääntöjä rikottiin. Otettuaan huomioon edellä esitetyt tekijät komissio katsoo, että yritykset, joille tämä päätös on osoitettu, ovat rikkoneet EY:n perustamis-sopimuksen 81 artiklaa ja ETA-sopimuksen 53 artiklaa erittäin vakavalla tavalla.

2.1.2. Erilainen kohtelu

- (18) Kun on kyse erittäin vakavasta kilpailusääntöjen rikkomisesta, todennäköisten sakkojen porrastaminen mahdollistaa yritysten erilaisen kohtelun, jotta voidaan ottaa huomioon rikkomiseen syyllistyneiden yritysten todelliset taloudelliset mahdollisuudet vahingoittaa kilpailua merkittävästi. Tällai-

⁽¹⁾ EYVL C 45, 19.2.2002, s. 3.

nen on erityisen tarpeellista silloin, kuten tässä tapauksessa, kun rikkomiseen osallistuneiden yritysten markkinaosuudet poikkeavat huomattavasti toisistaan.

- (19) Komissio on arvioinut kummankin tuotteen liikevaihdon kunkin yrityksen osalta ja verrannut niitä vetyperoksidin ja natriumperboraatin liikevaihdon kokonaisarvoon tarkoitukseensa määrittää kunkin yksittäinen painoarvo. Arvioinnissa komissio otti huomioon sen, että erät yritykset toimivat aktiivisesti vain toisen tuotteen markkinoilla. Näin toimimalla komissio otti huomioon kunkin yrityksen lainvastaisen toiminnan todellisen vaikutuksen kilpailuun. Koska vetyperoksidiä ja natriumperboraattia on kaupan useana eri lajikkeena, myynti, jonka perustana on kokonaismäärän arvo vaikuttaa luotettavammalta indikaattorilta arvioitaessa toimijoiden kapasiteettia. Luvuista käy ilmi, että Solvay oli Euroopan talousalueen markkinajohtaja ja sen markkinaosuus kahden tuotteen yhteenlasketusta myynnistä oli [20–30] prosenttia. Siten se sijoittuu ensimmäiseen luokkaan. Degussan markkinaosuus oli [10–20] prosenttia ja se sijoittuu toiseen luokkaan. Foret, EKA, Atofina, Kemira ja Ausimont, joiden markkinaosuudet olivat [5–15] prosenttia, sijoittuvat kolmanteen luokkaan. Caffaron natriumperboraatin markkinaosuus oli [5–10] prosenttia vuonna 1998 eli viimeisenä kokonaisena vuonna, jolloin sääntöjä rikottiin, ja vetyperoksidin ja natriumperboraatin osalta yhteenlaskettu markkinaosuus oli [1–5] prosenttia ja se sijoittuu neljänteen luokkaan.
- (20) Vaikka kahden tuotteen välillä oli olemassa lukuisia yhteyksiä, Caffaron tapauksessa komissio otti huomioon sen, että ei voitu osoittaa, että Caffaro olisi ollut tietoinen tai sillä olisi välttämättä voinut olla tietoa kilpailuvastaisten järjestelyjen kokonaissuunnitelmasta. Näin ollen näissä olosuhteissa Caffarolle määrättyä sakon perusmäärää vähennetään 25 prosenttia.

2.1.3. Riittävä varoittava vaikutus

- (21) Erittäin vakavien rikkomisten tapauksessa todennäköisten sakkojen määrä voidaan asettaa tasolle, joka varmistaa niiden riittävän varoittavan vaikutuksen kunkin yrityksen koko huomioon ottaen. Komissio toteaa, että vuonna 2005 eli tätä päätöstä edeltävänä tilikautena Totalin maailmanlaajuinen liikevaihto oli 143 miljardia euroa, Elf Aquitainen 120 miljardia euroa, Akzon 13 000 miljoonaa euroa, Degussan maailmanlaajuinen liikevaihto oli 11 750 miljoonaa euroa, Solvayn 8 560 miljoonaa euroa ja Edisonin 6 650 miljoonaa euroa. Komissio katsoo tämän perusteella, että on sopivaa kertoa Totalille määrättävä sakko kertomella 3, mikä perustuu sen emoyhtiöiden Elf Aquitainen ja Totalin kokoon, sillä kummankin liikevaihto oli yli 100

miljardia euroa. Vaikka sekä Akzon että Degussan liikevaihto oli 10 prosenttia Totalin liikevaihdosta, ne ovat silti erittäin suuria yrityksiä, joiden kummakin liikevaihto ylittää 10 000 miljoonaa euroa. Komissio katsoo tämän perusteella, että on sopivaa kertoa näille yrityksille määrättävä sakko kertomella 1,75. Ottaen huomioon, että Solvayn liikevaihto oli 8 560 miljoonaa euroa, komissio katsoo tämän perusteella, että on sopivaa kertoa Solvaylle määrättävä sakko kertomella 1,5. Ottaen huomioon, että Edisonin liikevaihto oli 6,650 miljoonaa euroa, komissio katsoo tämän perusteella, että on sopivaa kertoa tälle yritykselle määrättävä sakko kertomella 1,25. Koska Ausimont oli siirtynyt toisen yrityksen haltuun, kerrointa sovelletaan ainoastaan Edisoniniin.

2.1.4. Rikkomisen keston aiheuttama sakkojen korotus

- (22) Degussa, Solvay ja Kemira osallistuivat rikkomiseen ainakin 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan eli kuuden vuoden ja 11 kuukauden ajan. Nämä yritykset syyllistyivät pitkäaikaisen rikkomiseen. Sen vuoksi vakavuuden perusteella määriteltyä sakkojen perusmäärää korotetaan 10 prosenttia kohti kutakin kokonaista vuotta, jolloin sääntöjä rikottiin. Niitä korotetaan edelleen 5 prosenttia kutakin yli kuuden kuukauden mutta alle vuoden ajanjaksoa kohti. Tämä johtaa siihen, että perusmäärästä määriteltyjen sakkojen määrää korotetaan kunkin edellä mainitun yrityksen kohdalla 65 prosenttia. EKA osallistui rikkomiseen ainakin 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 1999 välisen ajan eli viiden vuoden ja 11 kuukauden ajan. Atofina ja Ausimont osallistuivat rikkomiseen ainakin 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan eli viiden vuoden ja 7 kuukauden ajan. Tämä johtaa siihen, että perusmäärästä määriteltyjen sakkojen määrä kasvaa kummankin yrityksen kohdalla 55 prosenttia⁽²⁾. Foret osallistui rikkomiseen ainakin 29 päivän toukokuuta 1997 ja 13 päivän joulukuuta 1999 välisen ajan eli kahden vuoden ja 7 kuukauden ajan. Tämä johtaa siihen, että perusmäärästä määriteltyjen sakkojen määrä kasvaa yrityksen kohdalla 25 prosenttia. Caffaro osallistui rikkomiseen ainakin 29 päivän toukokuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 1998 välisen ajan eli yhden vuoden ja 7 kuukauden ajan. Tämä johtaa siihen, että perusmäärästä määriteltyjen sakkojen määrää korotetaan tämän yrityksen kohdalla 15 prosenttia.

2.2. Raskauttavat seikat

- (23) Syyllistyessään tähän rikkomiseen Atofina, Degussa, Edison ja Solvay olivat jo olleet komission aikaisempien kartelli-

⁽²⁾ Koska komissio saattoi EKA:n toimittamien todisteiden avulla jäljittää kartellin olemassaolon 31. tammikuuta 1994 asti, sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 kohdan mukaisesti näitä toiseikkoja ei oteta lukuun määrättäessä sakkoa. Tämän vuoksi keston aiheuttama sakkojen korotus on 20 prosenttia 55 prosentin sijasta EKA:n osalta.

kieltopäätösten kohteena⁽³⁾. Yritykset siis toistivat samankaltaisen rikkomisen joko samalla teollisuudenalalla tai toisella toimialalla kuin aikaisempien niille määrättyjen seuraamusten yhteydessä. Uusiminen osoittaa, että ensimmäiset seuraamukset eivät saaneet yrityksiä muuttamaan toimintaansa. Komissio pitää tätä raskauttavana seikkana. Tämän raskauttavan seikan perusteella edellä mainituille yrityksille määrättävän sakon perusmäärää korotetaan 50 prosenttia⁽⁴⁾.

2.3. Lieventävät seikat

- (24) Caffaron tapauksessa on asiamukaista lieventää sakkoa 50 prosenttia, koska sillä oli rikkomisessa ainoastaan passiivinen tai vähäinen rooli verrattuna muihin kartelliin osallistuneisiin yrityksiin.

2.4. Liikevaihtoon sovellettava 10 prosentin yläraja

- (25) Asetuksen (EY) N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa säädetään yrityksille määrättävästä sakosta, joka on enintään 10 prosenttia liikevaihdosta. Kyseisestä 10 prosentin ylärajasta on todettu seuraavaa: *jos useamman päätöksen kohteena olevan yhteisön katsotaan muodostavan yhdessä yrityksen, joka on kilpailunvastaisesta rikkomisesta vastuussa oleva yhtenäinen taloudellinen kokonaisuus [...] ajankohtana, jolloin päätös on tehty, [...] yläraja voidaan laskea käyttämällä pohjana koko yrityksen liikevaihtoa, mikä tarkoittaa kaikkia sen muodostavia osia yhteenlaskettuna. Jos tämä yhtenäinen taloudellinen kokonaisuus on tämän jälkeen hajonnut, kukin niistä yrityksistä, joille päätös on osoitettu, on oikeutettu siihen, että ylärajaa sovelletaan kuhunkin erikseen⁽⁵⁾.*
- (26) Solexisin vuosittainen maailmanlaajuinen liikevaihto vuonna 2005 oli 256 190 307 euroa. Solexisille määrätty sakko ei näin ollen voi ylittää 25 619 miljoonaa euroa.

⁽³⁾ Päätöksiin sisältyi: Degussan osalta: Komission päätös, tehty 23 päivänä marraskuuta 1984, ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan mukaisesta menettelystä (IV/30.907 — Peroksituotteet, EYVL L 35, 7.2.1985, s. 1). Komission päätös, tehty 23 päivänä huhtikuuta 1986, ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan mukaisesta menettelystä (IV/31.149 — Polypropyleeni, EYVL L 230, 18.8.1986, s. 1). Edisonin osalta: Komission päätös, tehty 27 päivänä heinäkuuta 1994, ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan mukaisesta menettelystä (IV/31865 — PVC II, EYVL L 239, 14.9.1994, s. 14) Solvayn osalta: edellä mainittu komission päätös, tehty 23 päivänä marraskuuta 1984 (Peroksituotteet), edellä mainittu komission päätös, tehty 23 päivänä huhtikuuta 1986 (Polypropyleeni), edellä mainittu komission päätös, tehty 27 päivänä heinäkuuta 1994 (PCV II). Atofina/Arkeman osalta: edellä mainittu komission päätös, tehty 23 päivänä marraskuuta 1984 (Peroksituotteet), edellä mainittu komission päätös, tehty 27 päivänä heinäkuuta 1994.

⁽⁴⁾ Uusimisen aiheuttamaa sakkojen korotusta sovelletaan ainoastaan Atofinaan, mutta ei sen emoyhtiöihin Elf Aquitaineen ja Totaliin, koska Atofina ei ollut edellisen rikkomisen ajankohtana Totalin määräysvallassa. Totaliin sovellettu 3:n kerroin ei sisällynyt laskutoimitukseen. Sen sijaan 1,25:n kerrointa, jota olisi pitänyt soveltaa Atofinaan, jos se olisi ollut ainoa yritys, jolle päätös olisi osoitettu (ottaen huomioon, että sen maailmanlaajuinen liikevaihto vuonna 2005 oli 5,7 miljardia euroa), on käytetty uusimisen aiheuttaman sakkojen korotuksen laskemiseen. Erillinen sakko määrätään ainoastaan Atofinalle.

⁽⁵⁾ Ks. yhdistetyissä asioissa T-71/03, T-74/03, T-87/03 ja T-91/03, Tokai Carbon co. Ltd ym. v. komissio, 15.6.2005 annettu tuomio (yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin) ei vielä julkaistu (ks. EUVL C 205 20.8.2005, s. 18), 390 kohta .

2.5. Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2002 annetun tiedonannon soveltaminen

- (27) Degussa, EKA, Atofina, Solvay, Solexis ja Kemira toimittivat hakemuksensa sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti. Ne tekivät komission kanssa yhteistyötä tutkintamenettelyjen eri vaiheissa, jotta ne saisivat sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetussa tiedonannossa mainitun suopean kohtelun.

2.5.1. Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 8 kohdan a alakohta — sakoista vapauttaminen

- (28) Degussa oli ensimmäinen vetyperoksidin ja per-happojen suolojen tuottaja Euroopassa, joka ilmoitti komissiolle, että vetyperoksidin ja vetyperoksidiin liittyvän natriumperboraatin markkinoilla oli kartelli. Degussa teki koko komissiossa toteutettavan hallintomenettelyn ajan kaikin tavoin yhteistyötä, joka oli jatkuvaa ja nopeaa, ja toimitti komissiolle kaikki saatavillaan olleet todisteet epäillyistä rikkomisista. Yritys toimitti yksityiskohtaisia tietoja kumpaakin tuotetta koskevista kilpailijoiden välisistä kokouksista ja mahdollisti sen, että komissio pystyi todistamaan kartellin olemassaolon kummankin tuotteen osalta. Degussa lopetti osallistumisensa epäilyyn kilpailusääntöjen rikkomiseen viimeistään siinä vaiheessa, kun se toimitti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 8 kohdan a alakohdassa tarkoitetut todisteet eikä se ole painostanut muita yrityksiä osallistumaan kilpailusääntöjen rikkomiseen. Tästä syystä Degussa vapautetaan kaikista sakoista, jotka sille olisi määrätty muussa tapauksessa.

2.5.2. Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 kohdan b alakohdan ensimmäinen luettelukohta (lievennys 30–50 prosenttia)

- (29) EKA oli Degussan jälkeen järjestyksessä toinen yritys, joka otti yhteyttä komissioon sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti. Yhteydenotto tapahtui 29 päivänä maaliskuuta 2003, ja EKA oli ensimmäinen yritys, joka täytti mainitun tiedonannon 21 kohdan mukaiset edellytykset, sillä yritys toimitti komissiolle todisteita, joilla oli merkittävää lisäarvoa verrattuna komission hallussa tällöin olleisiin todisteisiin.
- (30) EKA lopetti osallistumisensa kilpailusääntöjen rikkomiseen viimeistään siinä vaiheessa, kun se toimitti todisteet, eikä ole jatkanut rikkomista sen jälkeen. Komissio alentaa määrättävää sakkoa 30–50 prosenttia. Komissio alensi 40 prosenttia EKA:lle määrättyä sakkoa.
- (31) EKA:n toimittamien todisteiden avulla komissio saattoi jäljittää kartellin olemassaolon 31 päivään tammikuuta 1994 asti. EKA:n toimittamat todisteet, jotka koskivat aikaa ennen 14 päivää lokakuuta 1997, sisälsivät todisteita komissiolle aikaisemmin tuntemattomista tosiseikoista, jotka liittyvät suoraan epäillyn kartellin kestoan. Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 kohdan mukaisesti komissio ei kuitenkaan ottanut näitä tosiseikkoja lukuun määrittäessään sakkoa, joka määrätään kyseiset todisteet toimittaneelle yritykselle.

2.5.3. *Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 kohdan b alakohdan toinen luettelukohta (lievennys 20–30 prosenttia)*

- (32) Atofina (nykyisin Arkema) oli toinen yritys, joka täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 21 kohdan mukaiset edellytykset, sillä yritys toimitti komissiolle todisteita, joilla oli merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa tällöin olleisiin todisteisiin. Atofina lopetti komission tietojen mukaan osallistumisensa kilpailusääntöjen rikkomiseen viimeistään siinä vaiheessa, kun se toimitti todisteet. Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 kohdan b alakohdan mukaisesti sakkoja lievennetään 20–30 prosenttia. Arvioidessaan sakkojen lievennyksen tasoa 20–30 prosentin ryhmässä komissio otti huomioon, minä ajankohtana toimitettiin todisteet, joilla oli merkittävää lisäarvoa ja missä määrin ne sisälsivät lisäarvoa. Komissio alensi 30 prosenttia sakkoa, joka Atofinalle olisi määrätty muussa tapauksessa.

2.5.4. *Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 23 kohdan b alakohdan ensimmäinen luettelukohta (lievennys 20 prosenttiin asti)*

- (33) Solvay oli kolmas yritys, joka täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 21 kohdan mukaiset edellytykset. Huhtikuun 4 päivänä 2003 eli pikaisesti sen jälkeen, kun sen toimitiloissa oli tehty asetuksen N:o 17/14 artiklan mukainen tutkimus 25 päivänä maaliskuuta 2003, Solvay toimitti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisen hakemuksen. Huhtikuun 4 päivänä 2003 tehty hakemus täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 21 kohdan mukaiset edellytykset, sillä Solvay toimitti komissiolle todisteita, joilla oli merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa jo olleisiin todisteisiin. Solvay lopetti komission tietojen mukaan osallistumisensa kilpailusääntöjen rikkomiseen viimeistään siinä vaiheessa, kun se toimitti todisteet.
- (34) Solvay väittää, että se otti yhteyttä komissioon puhelimitse aamulla 3 päivänä huhtikuuta 2003 ilmoittaakseen, että se halusi tehdä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisen hakemuksen. Atofinan hakemus, joka oli tehty 3 päivänä huhtikuuta 2003 klo 15.50, sisälsi kolmeoista asiakirjaa. Ne olivat Solvayn mukaan niin lukukelvottomia ja/tai käsittämättömiä ilman transkriptiota tai muuta selvitystä, että komissio ei voinut käyttää yhtäkään niistä hyväkseen, kunnes sille annettiin perusteellinen selvitys 26 päivänä toukokuuta 2003 eli joka tapauksessa vasta sen jälkeen, kun Solvay oli tehnyt sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisen hakemuksensa.
- (35) Solvay väittää, että keskeisin tekijä sen ratkaisemiseksi, johtaako sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti tehty hakemus sakkojen lieventämiseen, on toimitettujen tietojen objektiivinen laatu sen osalta, miten hyödyllistä se on komissiolle. Solvay väittää, että sen sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti tekemä hakemus oli tehty asianmukaisesti aamulla 3 päivänä huhtikuuta 2003 ja, että se sisälsi sekä vetyperoksidia ja natriumperboraattia koskevia todisteita, joilla oli merkittävää lisäarvoa. Edellä esitetyn perusteella Solvay katsoo täyttävänsä edellytykset, joiden mukaan se olisi oikeutettu

saamaan enimmäismäärän (50 prosenttia) lievennystä sakkoihin, jotka olisi määrätty muussa tapauksessa kahden tuotteen osalta.

- (36) Komissio katsoo, että EKA:n ja Atofinan hakemuksilla oli sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon 21 kohdan mukaista merkittävää lisäarvoa ja että ne oli tehty ennen Solvayn ensimmäistä hakemusta, joka tehtiin vasta 4 päivänä huhtikuuta 2003. Tämän vuoksi komissio hylkää Solvayn väitteen.
- (37) Komissio alensi 10 prosenttia sakkoa, joka Solvaylle olisi määrätty muussa tapauksessa.

2.5.5. *Sakoista vapauttamista ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon muu soveltaminen*

- (38) Solvay, Solexis ja Kemira toimittivat myös sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon B osaston mukaiset hakemukset, mutta niille ei myönnetty alennusta, koska niiden hakemukset eivät sisältäneet merkittävää lisäarvoa.

3. PÄÄTÖS

- (39) Seuraavat yritykset ovat osallistuneet Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan jatkuvaan ja yhtenäiseen rikkomiseen koko Euroopan talousalueella vetyperoksidin ja natriumperboraatin markkinoilla. Rikkominen koostui pääasiassa seuraavista: kilpailijoiden välinen hintoja ja myyntimääriä koskevien tietojen vaihto, hinnoista sopiminen, ETA-alueen tuotantokapasiteetin vähentämistä koskevat sopimukset ja kilpailunvastaisten järjestelyjen seuranta. Rikkominen tapahtui seuraavina ajanjaksoina:
- akzo Nobel NV, 25 päivän helmikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 1999 välisen ajan,
  - akzo Nobel Chemicals Holding AB, 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 1999 välisen ajan,
  - EKA Chemicals AB, 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 1999 välisen ajan,
  - Degussa AG, 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
  - Edison SpA, 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
  - FMC Corporation, 29 päivän toukokuuta 1997 ja 13 päivän joulukuuta 1999 välisen ajan,
  - FMC Foret S.A., 29 päivän toukokuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
  - Kemira OYJ, 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
  - L'Air Liquide SA, 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 1997 välisen ajan,
  - Chemoxal SA, 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 1997 välisen ajan,
  - Snia SpA, 29 päivän toukokuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 1998 välisen ajan,

- (l) Caffaro Srl, 29 päivän toukokuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 1998 välisen ajan,
- (m) Solvay SA/NV, 31 päivän tammikuuta 1994 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
- (n) Solvay Solexis SpA, 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
- (o) Total SA, 31 päivän huhtikuuta 2000 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
- (p) Elf Aquitaine SA, 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan,
- (q) Arkema SA, 12 päivän toukokuuta 1995 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisen ajan.
- (40) Edellä esitetyn rikkomisen mukaisesti määrättiin seuraavat sakot:
- (a) Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Chemicals Holding AB ja EKA Chemicals AB yhteisvastuullisesti 25,2 miljoonaa euroa,
- (b) Degussa AG 0 euroa,
- (c) Edison SpA 58,125 miljoonaa euroa, josta 25 619 miljoonaa euroa yhteisvastuullisesti Solvay Solexis SpA:n kanssa,
- (d) FMC Corporation ja FMC Foret S.A. yhteisvastuullisesti 25 miljoonaa euroa,
- (e) Kemira OYJ 33 miljoonaa euroa,
- (f) L'Air Liquide SA ja Chemoxal SA 0 euroa,
- (g) Snia SpA ja Caffaro Srl yhteisvastuullisesti 1 078 miljoonaa euroa,
- (h) Solvay SA/NV 167,062 miljoonaa euroa,
- (i) Arkema SA 78,663 miljoonaa euroa, josta 42 miljoonaa euroa yhteisvastuullisesti Total SA:n kanssa ja 65,1 miljoonaa euroa yhteisvastuullisesti Elf Aquitaine SA:n kanssa.
- (41) Edellä lueteltujen yritysten määrättiin lopettamaan artikkelissa tarkoitettu rikkominen välittömästi, mikäli näin ei ollut vielä tapahtunut. Yritysten on pidätyttävä vastedes harjoittamasta 2 kohdassa kuvatun kaltaista toimintaa ja toteuttamasta toimenpiteitä, joilla on samanlaisia tai vastaavia tavoitteita tai vaikutuksia.
-